

URDHËR
Nr. 279, datë 1.10.2020

PËR PËRCAKTIMIN E RREGULLAVE PËR USHTRIMIN E FUNKSIONIT
MBIKËQYRËS TË MINISTRISË NË AKTIVITETIN E OPERATORËVE TË GAZIT
NATYROR PËR KOORDINIMIN E OPERACIONEVE NË TERREN

Në mbështetje të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës, të germës “ç”, të pikës 2, të kreut III, të vendimit nr. 573, datë 3.10.2018, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullave dhe të procedurave në ushtrimin e funksioneve mbikëqyrëse në sektorin e gazit natyror të ministrisë përgjegjëse për energjinë”, si dhe të germës “ç”, të pikës 1, të kreut II, të vendimit nr. 410, datë 13.5.2015, të Këshillit të Ministrave, “Për krijimin, organizimin dhe funksionimin e Inspektoratit Shtetëror Teknik dhe Industrial”,

URDHËROJ:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Mbikëqyrja dhe inspektimi i aktivitetit në sektorin e gazit natyror

1. Kërkesa të përgjithshme

a) Ministria përgjegjëse për sektorin e gazit natyror ushtron funksionin mbikëqyrës në operatorin e transmetimit të gazit natyror, në operatorin e shpërndarjes së gazit natyror, në operatorin e magazinimit nëntokësor të gazit natyror, si dhe në operatorin e terminalit të gazit natyror të lëngëzuar (GNL), nëpërmjet realizimit dhe koordinimit në terren të inspektimeve të natyrës teknike, në zbatim të dispozitave të ligjit nr. 102/2015, datë 23.9.2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar, si dhe të rregullave teknike të miratuara në bazë dhe për zbatim të këtij ligji. Inspektimet e natyrës teknike kryhen nga ministria përgjegjëse për hidrokarburet përmes përfshirjes së Drejtorisë së Programeve të Zhvillimit në Fushën e Hidrokarbureve (DPZHFH), si struktura e saj përgjegjëse për sektorin e gazit natyror, si dhe përfshirjes së Inspektoratit Shtetëror Teknik dhe Industrial (ISHTI), si institucioni inspektues shtetëror përgjegjës për sektorin e gazit natyror, brenda objektit të tyre të punës të përcaktuar me ligj.

b) Rrjetet e transmetimit, të shpërndarjes, të magazinimit nëntokësor të gazit natyror, si dhe terminaleve të gazit natyror të lëngëzuar (GNL), të garantojnë sigurinë dhe efikasitetin teknik e teknologjik të transportit të gazit natyror si burim energjie me parametrat e presionit dhe të rrjedhjes të përcaktuar nga dokumentacioni i projektit dhe kushtet e operimit.

c) Me qëllim të zbulimit të rrugëve të tubacioneve të transmetimit dhe të shpërndarjes, si dhe të tubacioneve të impianteve/instalimeve të tjera të gazit natyror, të vendosen shënimet përkatëse për tubacionet nëntokësore të gazit, duke përdorur shenjat e identifikimit që përmbajnë informacion mbi diametrin e tubacionit, presionin e gazit në të, thellësinë e tubacionit, materialin e tubave, distancën në tubacion, numrat e telefonit të shërbimeve emergjente të operatorëve që veprojnë në këtë pjesë të tubacionit dhe informacione të tjera.

2. Fusha e veprimit

a) Mbikëqyrja inspektuese teknike mbulon mbikëqyrjen e zbatimit të dispozitave të ligjit nr. 102/2015, datë 23.9.2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar, rregulloreve dhe akteve,

standardet, normat e përgjithshme teknike dhe standardet e cilësisë, të cilat kanë të bëjnë me kryerjen e aktiviteteve të gazit natyror, projektimin, ndërtimin, mirëmbajtjen dhe shfrytëzimin e objekteve të gazit, si dhe mbikëqyrjen e cilësisë së gazit natyror që shpërndahet për konsumatorët.

b) Projektimi, ndërtimi, rindërtimi/riparimi, instalimi dhe operimi i tubacioneve dhe impianteve/instalimeve të gazit natyror kryhen duke marrë parasysh karakteristikat që lidhen me terrenin, strukturën gjeologjike të tokës, regjimin hidrogeologjik, kushtet sizmike dhe praninë e minierave/vendburimeve nëntokësore.

c) Ministria krijon një bazë të dhënash për realizimin e inspektimeve teknike në terren në operatorët e gazit natyror, që ushtrojnë funksionin e transmetimit, të shpërndarjes dhe të magazinimit nëntokësor të gazit natyror, si dhe të terminalit të gazit natyror të lëngëzuar (GNL).

Neni 2

Menaxhimi i rrjetit të gazit natyror

1. Aktivitetet e transmetimit, të shpërndarjes dhe të magazinimit nëntokësor të gazit natyror, si dhe të operimit të terminalit të gazit natyror të lëngëzuar (GNL) bazohen në programet e kërkuara nga përdoruesit e rrjetit/instalimit, në kushte efikase, në besueshmërinë dhe sigurinë teknike, të garantuar nga këto subjekte nëpërmjet operimit të rrjetit të tubacionit apo instalimit përkatës. Operatorët e transmetimit, të shpërndarjes dhe të magazinimit nëntokësor të gazit natyror, si dhe të operimit të terminalit të gazit natyror të lëngëzuar (GNL) duhet të kenë një strukturë dispeçerimi të aftë për të siguruar aktivitetet e mësipërme në kompleksitetin e rrjetit të vet.

2. Operatorët e transmetimit, të shpërndarjes dhe të magazinimit nëntokësor të gazit natyror, si dhe të operimit të terminalit të gazit natyror të lëngëzuar (GNL) të kenë një sistem të telekomunikacionit/internetit, i cili përveç mbështetjes së aktivitetit të sigurimit të lidhjes dhe të transmetimit të të dhënave me të gjithë operatorët e sistemit, të sigurojë lidhjen telefonike dhe lidhjen *online* me internet me stafin për ndërhyrjet në rastet për mirëmbajtjen e zakonshme, të jashtëzakonshme dhe emergjente.

Neni 3

Inspektimi teknik dhe mirëmbajtja/riparimi i sistemit të gazit

1. Kritere të përgjithshme

a) Për të garantuar përmbushjen e kushteve të nevojshme të besueshmërisë dhe sigurisë teknike, tubacionet e transportit të gazit, stacionet e kompresimit dhe instalimet e tjera të gazit natyror të jenë subjekt i aktiviteteve të nevojshme të inspektimit dhe të mirëmbajtjes së zakonshme dhe të jashtëzakonshme.

b) Drejtoria e Programeve të Zhvillimit në Fushën e Hidrokarbureve, si struktura përgjegjëse për sektorin e gazit natyror e Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), si dhe Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial (ISHTI), si institucioni inspektues shtetëror përgjegjës për sektorin e gazit natyror, në koordinim me operatorët e transmetimit, të shpërndarjes dhe të magazinimit nëntokësor të gazit natyror, si dhe të operimit të terminalit të gazit natyror të lëngëzuar (GNL), të përgatisin për secilin operator plane inspektimi lidhur me gjendjen teknike dhe mirëmbajtjen e instalimeve/pajisjeve përkatëse. Këto struktura duhet t'i dokumentojnë planet e inspektimit në një regjistër të veçantë, i cili mundet, gjithashtu, të jetë i tipit elektronik, përfshirë ekzekutimin e ndërhyrjeve të mirëmbajtjes/riparimit, rezultatet e vetë ndërhyrjeve dhe ato eventuale për gjetjen e anomalive. Mirëmbajtja duhet të synojë ruajtjen ose raportimin për pajisjet, nëse ato kryejnë funksionin e kërkuar, si një garanci e besueshmërisë për sigurinë e shërbimit.

c) Operacionet e inspektimit teknik kryhen në vend dhe konsistojnë në verifikimin e procedurave dhe të kërkesave të sigurisë teknike, me qëllim garantimin e mbrojtjes së personelit operativ, të pronës dhe të jetës së njerëzve, si dhe përdorimin saktë të pajisjeve për funksionimin e tyre.

ç) Gjatë inspektimit teknik në terren duhet pasur në konsideratë që operacionet e mirëmbajtjes/riparimit, pavarësisht nga natyra e ndërhyrjes dhe operacionit që duhet kryer, të realizohen nga një personel i kualifikuar. Integriteti dhe funksionaliteti i komponentëve të instaluar, për reduktimin e presionit dhe tubacionet, në veçanti, duhet të verifikohen në mënyrë periodike.

2. Testimi i sigurisë së tubacionit

a) Operatori ekonomik i sektorit të gazit natyror të ketë një program gjithëpërfshirës për të verifikuar statusin, fortësinë dhe sigurinë teknike të sistemit të gazsjellësit të gazit natyror.

b) Operatori ekonomik i sistemit të gazit natyror të zotërojë pajisje moderne për kontrollin e brendshëm të linjave të punës nëpërmjet internetit. Këto pajisje mund të pajisen me kamera dhe sensor robotik për të kontrolluar spesorët e tubacioneve dhe të zbulojnë defektet nga korrozioni.

i. Inspektimet në linjë

Kontrolli i tubacionit të zbatohet me qëllim që:

- i.1 të kontrollojë funksionalitetin dhe gjendjen e ruajtjes së seksioneve nëntokësore të tubacionit;
- i.2. të kontrollojë ruajtjen e mirë të shenjave të tubacioneve, duke siguruar inspektimet e duhura që zbulojnë praninë e gazit në kalimet dhe në tubat mbrojtës dhe të tubacioneve vetë;
- i.3. të konstatojë ndonjë veprim të palës së tretë që mund të jetë me interes në zonat e inspektimit të tubacioneve dhe të distancave relative të sigurisë.

Frekuenca e kryerjes së kontrollit të një tubacioni do të jetë e përcaktuar në bazë të kushteve të projektimit dhe të operimit dhe karakteristikat e territoreve mbi të cilat është vendosur tubacioni (niveli i urbanizimit të territorit, shkalla e qëndrueshmërisë së tokës).

ii. Testimi hidrostatik

Testimi hidrostatik përfshin presimin e një tubi me ujë për të zbuluar pikat me të dobëta të mundshme të tubacionit. Kjo është një metodë e provuar për verifikimin e aftësisë së një tubacioni të gazit natyror për të operuar në një nivel të sigurt presioni.

Për kryerjen e një prove hidraulike operatori ekonomik të kryejë hapat e mëposhtëm:

- ii.1. Seksioni i tubacionit që do të testohet nxirret nga puna dhe pastrohet nga gazi natyror dhe mbeturinat mekanike nga brenda.
- ii.2. Seksioni i tubacionit bllokohet nga të dyja anët dhe mbushet me ujë.
- ii.3. Testimi i tubacioneve konsiderohet i favorshëm nëse pas të paktën 48 orë, presioni mbetet konstant dhe se, për shkak të ndikimit të temperaturës, vëllimi i lëngu mbetet konstant brenda kufijve të saktësisë së instrumenteve matëse të përdorura.
- ii.4. Në rastin e tubacioneve të shkurtër mbi tokë, testimi konsiderohet i favorshëm nëse, pas së paku 4 orëve.

Për tubacionet e stacionit të kompresorëve kohëzgjatja minimale e testit hidraulik është 24 orë.

Nëse nuk ka humbje të ndjeshme të presionit, atëherë pjesa e gazsjellësit, zbrazet nga uji, hahet tërësisht dhe vendoset përsëri në punë.

Nëse një seksion nuk mban presionin do të thotë që testimi hidrostatik ka zbuluar rrjedhje dhe dëmtime të tubacionit, defekti riparohet dhe seksioni i tubacionit testohet përsëri. Seksionet që nuk kalojnë testin hidraulik duhet të zëvendësohen.

iii. Inspektimi me kamera

iii.1. Për kryerjen e këtij inspektimi operatori ekonomik i sektorit të gazit natyror të hapë disa dritare në të gjithë gjatësinë e tubacionit. Për sigurinë e publikut këto nyja kontrolli do të mbyllen duke u fllanxhuar pas vënies në punë të gazsjellësit.

iii.2. Kamera e lidhur që do të futet në dritaret e hapura në të gjithë gjatësinë e linjës së transmetimit do të regjistrojë kushtet e brendshme të tubacionit. Videoja do të përcillet në një pajisje monitorimi dhe regjistrimi aty pranë. Profesionistët e trajnuar do të analizojnë atë dhe do të përcaktojnë nëse janë të nevojshme masat shtesë.

iv. Monitorimi i tubacioneve në det

iv.1. Duhet të kryhet kontrolli i tubacioneve nënujore përmes inspektimeve periodike në det dhe në pjesën me thellësi të ulët, ashtu edhe në ujërat e thella.

iv.2. Duhet të përdoren mjetet e duhura të pajisura me video dhe sisteme instrumentale që lejojnë një pasqyrë të gjendjes së jashtme të tubacionit të shtirë në shtratin e detit dhe të ndërveprimit të saj me vetë shtratin e detit, për të verifikuar gjendjen e tyre, kushtet e mbrojtjes mekanike dhe elektrike të pranishme.

iv.3. Të gjitha kryqëzimet me tubacionet e tjera, kabllot elektrike dhe të telekomunikacionit duhet të monitorohen.

iv.4. Operacionet e mirëmbajtjes duhet të synojnë kryesisht stabilizimin e tubit në fund dhe mbrojtjen e tij kundër çdo ndërhyrjeje të veprimtarive njerëzore (lundrimit, trafikut detar komercial dhe rekreativ).

v. Masat dhe kontrollet për mbrojtje nga korrozioni

Përgjatë trasesë së tubacioni duhet të vendosen dhe të përcaktohen masa për të konstatuar efektivitetin e sistemeve të mbrojtjes katodike, në lidhje me programet e përcaktuara në planet e mirëmbajtjes. Mbrojtja katodike duhet të jetë subjekt i inspektimeve për të konstatuar gjendjen e tubacioneve të gazit, në përputhje me kërkesat teknike në fuqi.

vi. Anijet e Gazit Natyror të Lëngëzuar (GNL)

vi.1. Enët dhe pajisjet nën presion që shërbejnë për transportimin ujqor/detar të gazit natyror të lëngëzuar duhet të jenë objekt i operacioneve të inspektimit për të verifikuar integritetin e tyre. Nëse operacionet e inspektimit gjejnë defekte që mund të ndikojnë në funksionalitetin e tyre, veprimi më i përshtatshëm është rivendosja e integritetit strukturor të komponentit, duke kryer riparimet e nevojshme për vendosjen e qëndrueshmërisë.

vi.2. Këto operacione inspektimi të kenë një frekuencë dhjetëvjeçare; frekuenca e këtyre kontrolleve duhet të ndryshohet nëse prodhuesit e këtyre pajisjeve në manualin e përdorimit dhe të mirëmbajtjes ndryshojnë periodicitetin e kontrollit.

vi.3. Operacionet e inspektimit për kontrollet e integritetit konsistojnë në një ekzaminim vizual të kryer nga jashtë dhe, kur është e mundur në brendësi, për kontrollet e trashësisë së enëve dhe çdo ekzaminim tjetër që është i nevojshëm për vlerësimin e dukshëm të dëmtimit.

vii. Pajisjet e sigurisë

vii.1. Pajisjet e sigurisë të jenë objekt i operacioneve për verifikimin e funksionalitetit të tyre.

vii.2. Verifikimi i funksionalitetit të aksesoreve të sigurisë do të kryhet me teste në bango-provë me simulime ose aty ku është e mundshme dhe jo e dëmshme për kushtet e operimit.

vii.3. Verifikimi i funksionalitetit të aksesoreve të sigurisë duhet kryhet normalisht çdo dy vjet.

vii.4. Frekuenca e ekzekutimit të këtij verifikimi është specifike për secilën prej tyre, sipas llojit të pajisjeve dhe përcaktohet duke mbajtur parasysh kushtet e punës.

vii.5. Analiza e kushteve të operimit dhe modalitetet e menaxhimit të aksesit të sigurisë mund të përcaktojë ekzekutimin e verifikimit të funksionalitetit me frekuencë të ndryshme (më të ulët ose më të lartë).

Operatorët ekonomikë të gazit natyror janë të detyruar t'u krijojnë kushte inspektorëve dhe të mos pengojnë mbikëqyrjen inspektuese, për të lejuar hyrjen e tij dhe për të verifikuar të gjitha çështjet e parashikuara në program në objektet e operatorëve ekonomikë të sektorit të gazit natyror, duke vënë në dispozicion të tyre të gjitha të dhënat e kërkuara, dokumentet dhe raportet e kërkuara për kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese.

KREU II MËNYRA DHE PROCEDURA E INSPEKTIMIT

Neni 5 **Inspektimi i programuar**

1. Një inspektim konkret në operatorët ekonomikë të sektorit të gazit natyror autorizohet, si rregull, në bazë të programit të inspektimit.
2. Programi i inspektimi hartohet nga vetë inspektorati, bazuar në metodologjitë e vlerësimit të rrezikut dhe në detyrimin për inspektimin periodik.
3. Programi i inspektimit të inspektoratit shtetëror përgjegjës për sektorin e gazit natyror (ISHTI), miratohet nga ministri përgjegjës pas marrjes së mendimit këshillimor nga Inspektorati Qendror.

Neni 6 **Inspektimi jashtë programit (rastësor, rast aksidenti, i kombinuar)**

1. Përjashtimisht, një inspektim konkret mund të autorizohet jashtë programit të inspektimit në rastet, kur:
 - a) operatori ekonomik i sektorit të gazit natyror, që detyrohet të paraqesë një informacion periodik, sipas ligjit të posaçëm, nuk e ka përmbushur këtë detyrim brenda afatit të caktuar, nuk e ka përmbushur në mënyrë të plotë apo ka dyshime të arsyeshme për vërtetësinë e informacionit të paraqitur;
 - b) ndodhja e ngjarjeve, avarive apo aksidenteve kanë cenuar apo mund të cenojnë jetën a shëndetin e njerëzve, kafshëve apo mjedisin;
 - c) nga monitorimi dhe mbikëqyrja e kryer nga inspektoratet, nëpërmjet analizës periodike dhe të vazhduar të të dhënave dhe informacioneve, lind dyshimi i arsyeshëm për shkeljen e kërkesave ligjore dhe arrihet në përfundimin se është i nevojshëm fillimi i një inspektimi;
 - ç) si pasojë e informacionit të marrë nga një institucion publik shqiptar apo një shtet tjetër a një organizatë ndërkombëtare, konsiderohet i nevojshëm fillimi i një inspektimi;
 - d) ministri mund të urdhërojë me shkrim dhe në mënyrë të motivuar, fillimi e një inspektimi për një subjekt të caktuar apo për një çështje konkrete që përfshin më shumë se një subjekt;
 - dh) organi ekzekutiv i njësisë së qeverisjes vendore mund të urdhërojë, me shkrim dhe në mënyrë të motivuar, fillimin e një inspektimi për një subjekt të caktuar apo për një çështje konkrete që përfshin më shumë se një subjekt.
2. Një inspektim, jashtë programit, mund të autorizohet edhe në bazë të një denoncimi apo informacioni të marrë nga të tretët, nëse krijohet dyshimi i arsyeshëm për shkelje të kërkesave ligjore nga një subjekti.
3. Personi, që ka paraqitur denoncimin, informohet në përfundim të procedimit të inspektimit për rezultatet e tij.

Neni 7

Njoftimi i inspektimit

1. Njoftimi i inspektimit kryhet nëpërmjet njoftimit paraprak të subjektit të inspektimit jo më vonë se 3 ditë përpara fillimit të veprimeve të inspektimit.

2. Njoftimi paraprak nuk kryhet në këto raste:

- a) kur ekziston rreziku që njoftimi mund të pengojë kryerjen me efektivitet të inspektimit;
- b) për inspektimin për verifikimin e korigjimit të shkeljeve në përfundim të afatit të përcaktuar;
- c) për inspektimet e parashikuara për kontrollin e cilësisë;
- d) për inspektimin rastësor.

3. Pavarësisht nga njoftimi paraprak, në çdo rast, inspektori, përpara fillimit të veprimeve të inspektimit, informon, verbalisht, përfaqësuesin e subjektit të inspektimit për objektin e inspektimit dhe për të drejtat dhe detyrimet e subjektit të inspektimit, sipas ligjit, si dhe për pasojat ligjore nga mosrespektimi i këtyre detyrimeve

Neni 8

Marria e kopjeve dhe sekuestrimi i dokumenteve

1. Gjatë inspektimit, inspektori ka të drejtë të kërkojë dhe të marrë kopje të dokumenteve të veprimtarisë, në përputhje me objektin e inspektimit. Kërkesa bëhet me gojë dhe pasqyrohet në procesverbalin e inspektimit. Çdo kopje dokumenti e marrë nënshkruhet nga përfaqësuesi i subjektit të inspektuar.

2. Inspektori ka, gjithashtu, të drejtë të sekuestrojë dokumente që lidhen me objektin e inspektimit, me qëllim verifikimin e autenticitetit apo korrëktësisë së informacionit. Vendimi i sekuestrimit të dokumenteve pasqyrohet në procesverbalin e inspektimit dhe përmban përshkrimin e plotë të dokumenteve të sekuestruara.

Neni 9

Të drejta të tjera të inspektorëve gjatë kryerjes së inspektimeve teknike

1. Përveç sa parashikohet më sipër në këtë rregullore, inspektori, brenda objektit dhe qëllimit të inspektimit, ka edhe këto të drejta:

a) të kryejë fotografime, filmime apo regjistrime me mënyra a mjete të tjera teknike të mjediseve, instalimeve, proceseve të punës dhe godinave, mjediseve, objekteve, mjeteve të transportit, instalimeve, pajisjeve, makinerive, produkteve, sendeve, substancave, përbërësve dhe çdo sendi tjetër, që lidhet me veprimtarinë e subjektit të inspektimit të gazit natyror;

b) të inspektojë çdo dokument apo regjistrim të nevojshëm për verifikimin e respektimit të kërkesave ligjore, përfshirë edhe ato të ruajtura, të krijuara apo të mbajtura në format elektronik apo çdo teknikë tjetër;

c) të bëjë matjet e nevojshme për të verifikuar respektimin e kërkesave ligjore nga subjekti i inspektimit;

ç) të kryejë verifikime të dokumenteve për identitetin e personave, kur kjo është e nevojshme, sipas objektit të inspektimit;

d) t'i kërkojë subjektit të inspektimit apo punëmarrësve të tij të kryejnë të gjitha veprimet e nevojshme për të lehtësuar inspektimin;

dh) të marrë pa pagesë dhe të përdorë për qëllimet e inspektimit çdo të dhënë për subjektin e inspektimit dhe veprimtarinë e tij, nga çdo institucion shtetëror që i disponon ato.

Neni 10

Menaxhimi i emergjencave

1. Përcaktohen si emergjenca çdo ngjarje që ndodh gjatë vitit në sistemin e transportit, depozitimit apo konsumit të gazit natyror që mund të jetë i dëmshëm ndaj sigurisë së personave dhe pronës, për pronën e palëve të treta, për mjedisin në përgjithësi ose për sigurinë e instalimit dhe vazhdimësinë e transportit.

Për t'u marrë me këto lloje të emergjencave kompanitë e transportit dhe të depozitimit të gazit të kenë një strukturë organizative në territorin që përdoret nga rrjeti i tyre, e aftë për të siguruar disponueshmërinë për ndërhyrje brenda njëzet e katër orëve në mënyrë të shpejtë në sistemet e gazit.

Operatori i transportit dhe i depozitimit të ketë një procedurë për menaxhimin emergjent, në të cilën duhet të përcaktohen masat organizative dhe kriteret për përgatitjen dhe përdorimin e personelit, mjeteve, pajisjeve dhe materialeve.

Kjo procedurë të mbahet vazhdimisht e azhurnuar për personelin operacional të kompanisë të përfshirë në menaxhimin e emergjencave, i cili është trajnuar për të kryer veprime të sakta.

2. Kompania e transportit dhe të depozitimit kërkohet të ketë një sistem automatik të klasifikimit të informacionit aktiv, e cila funksionon vazhdimisht për marrjen e njoftimeve telefonike nga palët e treta, në lidhje me problemet që lidhen me aktivitetin e transportit dhe depozitimin.

Neni 11

Masat urgjente

1. Inspektori i sektorit të gazit natyror, gjatë inspektimit, ka të drejtë që, me vendim të ndërmjetëm, të marrë masa urgjente, kur:

a) për shkak të shkeljes së konstatuar të kërkesave ligjore mund të shkaktohet një dëm i menjëhershëm, i rëndë dhe i pariparueshëm i interesit publik apo i palëve të treta, veçanërisht kur është e nevojshme për të shmangur një rrezik të menjëhershëm për jetën apo shëndetin e njerëzve, kafshëve a për mjedisin;

b) ka një dyshim të arsyeshëm për shkelje të kërkesave ligjore, nga i cili mund të shkaktohet një dëm i menjëhershëm, i rëndë dhe i pariparueshëm i interesit publik apo i palëve të treta dhe është e nevojshme kryerja e verifikimeve të mëtejshme dokumentare ose kryerja e ekzaminimeve apo analizave;

c) gjatë inspektimit konstatohet se pajisjet e operatorëve ekonomikë nuk përmbushin kërkesat teknike, pavarësisht se për shfrytëzimin e tyre është marrë autorizimi përkatës, mund të bëjnë ndalimin e funksionimit të mëtejshëm të tyre deri në një afat të caktuar i cili përcaktohet në procesverbalin e inspektimit, sipas ligjit 102/2015, datë 23.9.2015, të ndryshuar.

2. Ndalimi i funksionimit të përkohshëm të pajisjeve kryhet duke i bllokuar dhe i vulosur pajisjet me vulë të veçantë të institucionit.

Neni 12

Raportimi dhe hetimi i aksidenteve

1. Kur ndodh një aksident që përfshin një instalim të sektorit të gazit natyror i cili rezulton me plagosjen apo humbjen e jetës së një personi, nga një zjarr apo shpërthim, operatori ekonomik ose agjenti i tij të njoftojë menjëherë kryeinspektorin dhe inspektorin e gazit natyror që mbulon zonën përkatëse, duke deklaruar vendndodhjen e saktë të aksidentit, natyrën e tij dhe rezultatet.

2. Inspektori i sektorit të gazit natyror paraqitet menjëherë në vendin e ndodhjes së aksidentit, pezullon çdo veprim që mund të çojë në ndryshimin e rrethanave të ngjarjes, me përjashtim të veprimeve për shpëtimin e personave të plagosur dhe largimin e personave të vrarë. Menjëherë përgatit informacionin për kryeinspektorin, i cili njofton menjëherë organet eprore për rrethanat, shkaqet dhe pasojat e ngjarjes.

3. Inspektori mund të marrë pjesë në grupet e hetimit për hetimin e një plagosjeje apo vdekjeje, një zjarri ose shpërthimi, kur ka arsye të besueshme se ai ka ndodhur nga instalimet e gazit natyror.

4. Asnjë ligj ose rregullore nuk pakëson përgjegjësinë e ndonjë personi për dëmet në lidhje me plagosjen ose aksidentimin me vdekje të një personi tjetër ose dëmtimin e shkatërrimin e pronës.

Neni 13

Mbajtja dhe njoftimi i procesverbalit të inspektimit

1. Inspektori që kryen inspektimin mban procesverbalin e inspektimit. Nëse veprimet e inspektimit i kanë kryer më shumë se një inspektor, në bazë të një autorizimi të vetëm, ata e mbajnë procesverbalin së bashku. Procesverbali i inspektimit mbahet në tri kopje, të cilat nënshkruhen nga inspektori apo inspektorët që e kanë mbajtur dhe përfaqësuesi i subjektit.

2. Procesverbali, si rregull, mbahet në vendin e inspektimit dhe i njoftohet pa vonesë subjektit të inspektimit nëpërmjet dorëzimit personal. Nëse përfundimi i procesverbalit në vendin e inspektimit nuk është i mundur, ai përfundohet në zyrat e inspektoratit dhe njoftohet brenda 5 ditëve nga data e përfundimit të inspektimit.

3. Procesverbali përmban informacion të hollësishëm për veprimet e inspektimit, gjetjet e tij dhe vendimet procedurale të marra gjatë inspektimit dhe shoqërohet me listëverifikimin e plotësuar gjatë inspektimit.

4. Procesverbali i inspektimit përmban, gjithashtu, informacion për të drejtën e subjektit të inspektimit që të paraqesë me shkrim apo me gojë shpjegimet apo kontestimet e tij për faktet dhe rrethanat e konstatuara në procesverbal, brenda një afati të përcaktuar nga inspektori, por jo më të shkurtër se 8 ditë nga data e njoftimit të procesverbalit, si dhe në procesverbal përcaktohet edhe organi ku paraqiten këto komente. Pas kalimit të këtij afati, vendimi përfundimtar mund të merret pa qenë i nevojshëm dëgjimi i mëtejshëm i subjektit të inspektimit. Shpjegimet apo kontestimet e subjektit të inspektimit janë pjesë e dosjes.

Neni 14

Shqyrtimi dhe marrja e vendimit përfundimtar

1. Përveçse kur parashikohet ndryshe nga ligji i posaçëm, vendimi përfundimtar i inspektimit merret nga inspektori apo inspektorët që kanë kryer inspektimin, brenda 30 ditëve nga data e njoftimit të procesverbalit subjektit të inspektimit.

2. Nëse ligji i posaçëm parashikon që vendimi përfundimtar i inspektimit merret nga një njësi apo organ tjetër, atëherë procesverbali i hartuar, sipas nenit 45, të ligjit 10433, datë 16.3.2011, “Për Inspektimin në Republikën e Shqipërisë”, i përcillet, pa vonesë, kësaj njësie a organi, së bashku me propozimin e inspektorit. Organi tjetër vendos brenda afatit të parashikuar sipas këtij ligji.

3. Nëse ligji i posaçëm parashikon që inspektori duhet të shqyrtojë dhe të marrë një vendim përfundimtar, aty për aty, në përfundim të inspektimit, inspektori i sektorit të gazit natyror përpara marrjes së vendimit i shpjegon subjektit të inspektimit shkeljet e konstatuara, nëse ka të tilla, dhe vendimin që synon të marrë, duke dëgjuar shpjegimet apo kontestimet e tij, të cilat pasqyrohen në

procesverbal. Vendimi përfundimtar pasqyrohet në procesverbal, i cili mbahet dhe njoftohet sipas pikave 1–3 të nenit 45 të ligjit për inspektimin. Shpjegimi dhe dëgjimi i subjektit nuk është i nevojshëm kur nuk konstatohen shkelje të kërkesave ligjore.

Neni 15

Shkelja e kërkesave ligjore nga subjekti i inspektimit

1. Kur konstatohet shkelje e kërkesave ligjore, që përbën kundërvajtje administrative, por që është e një rëndësie të vogël apo për të cilën ligji i posaçëm nuk parashikon dënimin përkatës administrativ, subjekti i inspektimit dënohet me “paralajmërim”. Paralajmërimi është dënim administrativ.

2. Subjekti i inspektimit mund të dënohet drejtpërdrejt me një dënim tjetër kryesor administrativ, më të rëndë, të parashikuar në ligjin e posaçëm, kur:

- a) nuk zbaton plotësisht dhe brenda afatit të përcaktuar detyrat e mëparshme;
- b) përsërit shkeljen e kërkesave ligjore;
- c) shkelja e konstatuar apo pasojat e saj janë të rënda.

3. Bashkë me dënimin kryesor mund të jepen edhe dënimet plotësuese, sipas përcaktimit të ligjit të posaçëm. Për të njëjtën shkelje mund të vendoset një dënim kryesor dhe një apo më shumë dënime plotësuese.

4. Kur është e nevojshme, dënimi administrativ shoqërohet me urdhërimin e subjektit të inspektimit për të korrigjuar shkeljet e konstatuara dhe për të eliminuar pasojat e tyre, duke përcaktuar dhe një afat të arsyeshëm për këtë qëllim. Vendimi i dënimit përfshin këshillimin me shkrim të subjektit për mënyrën e korrigjimit të shkeljeve që pasqyrohet në procesverbalin e inspektimit.

5. Subjekti i inspektimit është i detyruar të njoftojë për korrigjimin e shkeljeve brenda afatit të përcaktuar dhe, nëse është e nevojshme, të paraqesë edhe provat që vërtetojnë këtë fakt. Për verifikimin e korrigjimit të shkeljeve mund të kryhet një inspektim i ri.

Neni 16

Dorëzimi i praktikës së inspektimit

1. Përgjegjësi i grupit të inspektimit, në përputhje me afatin e përcaktuar në urdhrin e inspektimit, pas protokollimit të shkresës bashkëshoqëruese, i dorëzon drejtorit të inspektimit të sektorit të gazit natyror dosjen e inventarizuar të inspektimit të kryer.

Dosja e inspektimit përmban:

- a) kopje të urdhrin të inspektimit;
- b) procesverbalin e inspektimit i cili është kryer *online*;
- c) relacionin përkatës të përpiluar nga përgjegjësi i grupit të inspektimit;
- ç) provat e siguruara gjatë inspektimit.

2. Në procesverbalin e inspektimit përcaktohet edhe masa administrative, sipas përcaktimeve të ligjit 102/2015, datë 23.9.2015, “Për sektorin e gazit natyror”, të ndryshuar.

3. Drejtori i inspektimit të sektorit të gazit natyror njihet me praktikën e dorëzuar brenda dy ditëve pune pas marrjes së saj në dorëzim, paraqet sugjerimet e tij te kryeinspektori.

KREU III

DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 17
Dispozita të fundit

1. Këto rregulla janë të detyrueshme për t'u zbatuar nga strukturat e MIE-s përgjegjëse për sektorin e gazit, si dhe nga ISHTI-ja.

2. Mosrespektimi i këtyre rregullave ngarkon me përgjegjësi dhe përbën shkak për procedim disiplinor në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi.

3. Për zbatimin e këtij urdhri ngarkohen Drejtoria e Programeve të Zhvillimit në Fushën e Hidrokarbureve, si dhe Inspektorati Shtetëror Teknik dhe Industrial.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS
DHE ENERGJISË
Belinda Balluku